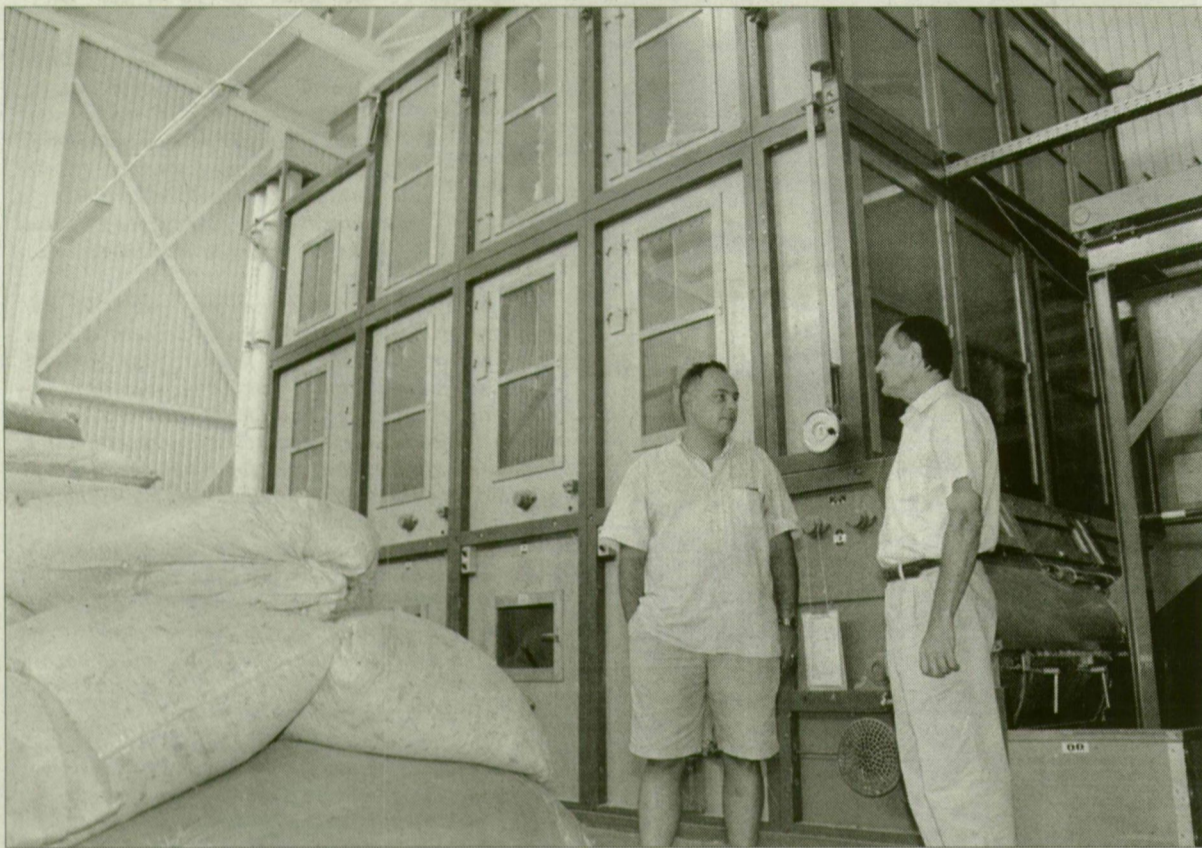


A tollüzem mert pályázni, és nyert Hatvanmillió Klárafalvára



Amerikába és Japánba is eljut a klárafalvi toll. (Fotó: Schmidt Andrea)

Pályázott és nyert a klárafalvi tollüzem: a Széchenyi-terv részeként meghirdetett kiírásra benyújtott dokumentum hatvanmillió forintot hoz a cég konyhájára. Ez a sikertörténet azonban Makó térségében ritkaság, a vállalatok nemigen érdeklődnek a pályázati lehetőségek iránt. Ugyanez igaz az önkormányzatokra is. A Széchenyi-tervet népszerűsítő honaty, Martonosi György szerint szemléletváltásra lenne szükség a Maros vidékén.

A tollüzem a nemrégiben elnyert támogatás segítségével új berendezéseket vásárolhat, s e gépekkel ötven százalékkal növelheti a termelést. Emellett egy raktár építését is megkezdhetik. E

beruházásoknak köszönhetően a nyolcvanfős üzem létszáma is gyarapodhat nyolc-tíz fővel. Németh Sándor cégvezető különösen azért büszke a pályázati sikerre, mert olyan gazdasági társaságok képviselőivel együtt vehette át a minisztériumban a kedvező elbírálásról szóló értesítést, mint például az Audi vagy a Samsung. Az ő példája is igazolja, hogy a jól megírt pályázati anyagokkal a magyar vállalatok is esélyesek a támogatás elnyerésére. A Németh Toll Kft. feldolgozott, töltésre kész tollat szállít Németországtól Amerikán át Japánig, összesen tizenhét ország konfekcióüzemeibe. A tollat hazai termelőktől vásárolja fel.

Martonosi György parlamenti képviselő az üzembent látogatásakor sajnálkozva jegyezte meg, hogy Makó

térségéből eddig mindössze négy pályázat futott be a gazdasági tárcához. Ezek közül is mindössze kettő nyert. (A másik győztes a FÉG makói üzeme, ahol a minőségbiztosítási rendszer kialakításához kértek és kaptak több mint egymillió forintot). A fideszes honaty különösen azért fájlalja az érdektelenséget, mert a Széchenyi-tervet nagyon sok főrumon népszerűsítette és az érintetteknek a pályázatok megírásához segítségét is felejltette. Nem mindenütt ugyanaz a helyzet. Példaként említette a közeli és hasonló helyzetben lévő Mórahalom vidékét, ahonnan tucatnyi jelentkező és az érdeklődők nagy része, a jól megírt pályázatoknak köszönhetően, nyert is támogatást. Németh Sándor megjegyezte: nekik sem hullott az ölkébe a pénz, hiszen a pá-

lyázati anyag elkészítéséhez szakember segítségét vették igénybe. Ezt ajánlja más cégeknek is.

Martonosi György a legfájóbbnak azt érzi, hogy a makói térség önkormányzatai sem mozdulnak meg a Széchenyi-terv kiírásaira. A nemrégiben elbíralt, lakásépítést támogató pályázatra például csak két község, Csanádalberti és Ambrózfalva jelentkezett. Nyertek is 19, illetve 22 millió forintot új otthonok teremtéséhez. Közben Makón még a pályázat alapkövetelményének számító lakáskonceptió sem készült el. A honaty úgy gondolja, a térség felemelkedését ugyan segítheti például a várva várt autópálya, ám mindenképp szemléletváltásra lenne szükség a vállalkozói szférában és a helyhatóságoknál egyaránt.

Szabó Imre

Leszakadt fül és beszorult duda

Domaszékiek főztek Erdélyben

Mintegy negyvenfős domaszéki küldötség járt a napokban Lövéten. Az erdélyi községben másodszor rendezték meg az elszármazottak találkozóját, amelyen a Magyarországról vitt 2 ezer 780 literes bográcsban rotyogott a gulyás. A két szarvasmarhát leszámítva, a többi üstbevalót a domaszékiek vitték a Homoród völgyébe.

Utánfutóra rögzítették több száz kilós bográcsukat a minap a domaszékiek és hatszáz kilométerre autóztatták. A Börzsök Lajos polgármester vezette kis konvoj célja nem volt más, mint Lövéte. Az erdélyi község évek óta testvértelepülése Domaszéknek.

Az úton végig sok csodálójuk akadt a hatalmas főzőedénynek. A magyar vámosok egyike tréfásan meg is jegyezte, hogy jó pár menekült elférne benne. A bogrács társaságában nem albanok, hanem zsákban krumpli, hagyma, paprika és szakácskellékek utaztak.

A kis csapat 15 óras út után fáradtan érkezett meg a Hargitára. Lövéte apraja-nagyja, élükön Balázs István polgármesterrel már türelmetlenül várta a vendégeket. A kultúrházban elfogyasztott szíverősítő után nem kell altatni senkit. Másnap nagy feladat várt a domaszéki férfiakra, le kellett vágni a két, egyenként 500 kilós marhát. Száraz Ferdinánd hentesmester kora hajnalban fente a kését, hogy mihamarabb kockákban állhasson a tömérdek hús. A daraból mindenki kivette a részét. Zsolt, a hentes fia most nem citerapengetőt, hanem bárdot fogott.

A munka vidáman folyt. Ez nagy részt a szívélyes fogadtatásnak és az elfogyasztott borsnak volt köszönhető. Azért az asszonyok sem unatkoztak, rájuk maradt a 250 kiló

krumpli, a 60 kiló vöröshagyma, az 50 kiló sárgarépa és még számos más hozzávaló megpucolása.

Az előkészületek után sem lankadt senki, irány a bál. Hajnalig ropták a táncot. Az ottani alpolgármester jó hangulatban felpattant a Dáciájára és megpróbált elindulni. Ez igen sok kíváncsiskodót vonzott, ugyanis beakadt az öreg verda dudája, és mintegy 5 percig túllüvöltötte a muzikusokat. Végre eltépték a vezetőket, majd kilőtt az autó, centiken múlt, hogy nem szállt bele egy osztrák kocsi.

Háromezren gyűltek össze a Gerőkertben, hogy megköszönjék az echte magyar gulyást és megnézzék a műsort. A daru tartotta bográcsban fővő étkeket csak akkor lehetett megkavarni, ha leemelték a máglya-

ról. Csiszár István mesterszakács irányításával Fejős Ferenc forgatta a hatalmas fakalacsalat. Ezt csak úgy sikerült, ha állványra állt. – Egy főzés alatt akár 3-4 kilót is leadhat az ember – mondta.

Agoston László nem csak a bográcsot vivő autót vezette, hanem Asbóth Ákossal együtt cipelte a lábokba ki-mert gulyást. Egyszer kisebb baleset is érte őket. Letört a lábás füle és lábukra ömlött a forró leves. Azért a tányérokban jobb helye volt a gulyásnak, mint a földön. A szakadó eső ellenére kitartottak a lövéteiek és vendégeik. Sőt: sokkal többen jöttek el, mint ahányra számítottak, így fordulhatott elő az, hogy mintegy négyszázan lemaradtak a domaszéki gulyásról.

K. T.



Csiszár István mesterszakács (fehérben) felügyeletével készülnek a főzésre

HÍREK

PERMETEZNEK. A Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. augusztus 23. és 30. között az amerikai fehér szövőlepkre elleni vegyszeres permetezést végzi. A növényvédelmi kezelést egészségre és közegészségügyileg veszélytelen szerekkel végzik.

FÜNYÍRÁS. A Környezetgazdálkodási Kht. augusztus 20–24. között a következő helyeken tervezi fünyírást: Rókuson a Szatymazi utcától a Csongrádi sugárútig, Felsővároson a Szilléri sugárút és a József Attila sugárút között, a Belyárosban a Nagykörúton, Újszegeden a Hargita ABC-nél és a Ligetben, valamint a Pihenő utcai út menti zöld sávnál.

TANÉVNYITÓ CSALÁDI JÁTSZÓNA. Augusztus 25-én, szombaton a Gyöngyvirág utca 6-8. szám előtti füves területen „tanévnyitó nyártalanító családi játszónapi bulit” szerveznek. Az egész napos rendezvényen focit, családi váltóversenyt, burgonyapucolási bajnokságot, csókbajnokságot, táncversenyt és utcabál szórakoztatja majd a résztvevőket. A zenés mulatságon Mezei Éva és Szikula Tünde popdalaira bulizhatnak a látogatók. A rendezvény meghívott vendégei az Agyagos Utcai Gyermekotthon mozgássérült lakói.

KERÉKPÁROSOK EGYESÜLETE. A hét vé-

gén megalakult Szegeden a Kerékpárosok Környezetvédelmi és Sportegyesülete. A biciklizést népszerűsítő társaság tegnap tartott újabb megbeszélést a városházán.

HAJLÉKTALAN, LOPOTT KOCSIVAL. Egy kis furikázásra támadt kedve annak a szegedi hajléktalannak, aki hétfő éjszaka elköltött a Budapesti körútról egy Fiat Ritmót. A helyszínre érkező rendőrök a szemle befejezése után indultak volna vissza a kapitányságra, amikor meglátták a keresett járművet. Az autót feltartóztatták. Volánjánál egy régi „ismerősüket”, S. Zoltánt találták. A férfi már számtalanszor állt bíróság előtt autólopásért, legutóbb áprilisban szabadult a börtönből. Több eljárás is folyik ellene, ezért őrizetbe vették.

HATÁRÁTÉPÍTÉS. Augusztus 27-én, 19 órától a gyulai határátkelőhelyen ki-zárólag az autóbusszal érkező személyforgalmat, valamint a nemzetközi áruforgalmat fogadják a vámosok. A személyforgalom korlátozására az átépítési munkálatok miatt kerül sor, a határátkelőt várhatóan csak 2002 második negyedévében használhatja újra az utazóközönség. A munkák befejezéséig a méh-úti határátkelőt lehet használni.

Folytatódik Vásárhely ikonjainak restaurálása

A csodatévő fekete Mária

A csodatévő, bedini fekete Mária arcmása is látható az Alföldi Galériában nyílt ikonkiállításán, egyetlenként az országban. Az Európa-szerte egyedülálló kincsgyűjtemény – mely XVI. és XVII. századi darabok is tartalmaz – a XVI. században került Vásárhelyre, tizennégy görögkeleti vallású család révén. A csodálatos ikonokat pályázati pénzekből, az önkormányzat segítségével restaurálták, és a görögkeleti templom felújítására is lehetőség nyílt.

A British Museum is meg akarta vásárolni a két világháború között a hódmezővásárhelyi görögkeleti templom kincseit, óriási összegekért. Magyarország az azonban egészen a közelmúltig, a mind csökkenő lélekszámú, vásárhelyi görögkeleti közösségen kívül, senki nem törődött velük. A restaurálás helyi kezdeményezésre indult, néhány éve – tudtuk meg Lázár János politikai tanácsadótól, aki a minapi, milenniumi kiállítás megnyitón ismertette a kincsek eredetét, Rapcsák András polgármesterrel, Krunity Mihály görögkeleti szerb esperessel, s Po-



A British Museum is meg akarta vásárolni a vásárhelyi görögkeleti egyházközség ikonjait. (Fotó: Gyenes Kálmán)

povics Istvánnal, az MTV Szerb Nemzetiségi Műsorok főszerkesztőjével együtt. Vásárhely népének nagy része sokáig nem is tudott a műkincsek létezéséről. Miért indult ily későn restaurálásuk? A szentendrei püspökség nem támogatja a vásárhelyi görögkeleti egyházat. Az „indok”: csökkent a hívek száma, nincs egyházi élet. A gyülekezet a mindenkori gondnok segítségével tudta fenntartani magát, a gondnok teremtették-teremtik meg a misézést és az egyéb költségek fedezetét. Lázár Eszter

gondnok asszony – sajnos, nem érthette meg a kiállítás létrejöttét – több ízben is sikerrel adott be pályázatot az egyházi tulajdonú műtárgyak restaurálására a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumánál. A munkában Papp István, a szegedi Móra Ferenc Múzeum munkatársa segítette. A pályázati összegekből kezdődött az ikonok felújítása, a restaurátor Czakkó Ferenc volt. A legutóbbi, különösen nagy összegű pályázatot 400 ezer forintot önrészt igényelt, az önkormányzat ezt biztosítja is. Eddig

mintegy harminc képet sikerült ily módon restaurálni, a többi 2003-ra újulhat meg. Krunity Mihály esperes és Rapcsák András polgármester megállapodott abban: a továbbiakban is segítik e munka folytatását – tudtuk meg Lázár Jánostól. Hozzátette: ma már több mint százezer forintot, nagy bizottságot nyújtó riasztóberendezés őrzi a kincseket. A bizottsági rendszer beszerzésére Hamvas Ödön, Rapcsák András, Almási István és Herédi Lajos képviselői alaptól került pénz.

Lázár Eszter a templom felújítására is nyert 2 millió forintot, ebből elkészültek a kiviteli tervek. Magának az épületnek a rendbe hozása több mint húszmillió forintot igényel. A nagy munkára a minisztérium, a görögkeleti egyház, az önkormányzat, s a műemlékvédelmi hivatal összefogásával kerülhet sor.

A műkincsekről nem került volna Vásárhelyre a XVIII. század elején, és nem maradt volna fenn háromszáz éven át a város görögkeleti közössége nélkül. A vásárhelyi görögkeleti egyházat tizenkét görög és két szerb kereskedőcsalád alapította annak idején. A török háborúk elől menekülve érkeztek Magyarországra, s egészen 1945-ig ők tartották fenn az egyházat, finanszírozták működését. A II. világháború után az egyházközség létszáma a korábbi több mint ezer főről, lecsökkent, az egyházközség sokáig lelkes nélkül működött, s nagyon sok értékes ikon, kegytárgy Szentendrére került. A többi állapota egyre romlott. E kedvezőtlen tendenciát fordította meg Lázár Eszter, ennek eredménye a kiállítás. A csodatévő bedini fekete Mária s a többi ikon az Alföldi Galériában várja a látogatókat.

Farkas Csaba